

**ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол засідання кафедри
англійської філології
№ 1 від 28 серпня 2020 року
Завідувач кафедри
 **В. А. Ущина**

СЕМАНТИКО-СТИЛІСТИЧНІ АСПЕКТИ ПЕРЕКЛАДУ

СИЛАБУС

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Освітньо-професійна програма	Мова і література (англійська). Переклад
Форма навчання	Денна, заочна
Курс	IV (денна), IV (заочна)
Семестр	VII (денна), VII (заочна)

Луцьк 2020

I. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 (денна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (англійська). Переклад. Бакалавр	Нормативна
Кількість годин / кредитів 150 годин / 5 кредитів		Рік навчання 4
		Семестр 7
		Лекції 10 год.
		Практичні (семінарські) 16 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Самостійна робота 30 год.
		Консультації 4 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		англійська

Таблиця 1а (заочна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (англійська). Переклад Бакалавр	Вибіркова
Кількість годин / кредитів 150 годин / 5 кредитів		Рік навчання 4
		Семестр 7
		Лекції 6 год.
		Практичні (семінарські) 8 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Самостійна робота 38 год.
		Консультації 8 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання	англійська	

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові	Чарікова Ірина Василівна
Науковий ступінь	кандидатка філологічних наук
Вчене звання	доцентка
Посада	доцентка кафедри англійської філології
Контактна інформація	icharikova@vnu.edu.ua
Дні занять	http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi Очні консультації: в день проведення лекцій / семінарських занять (за попередньою домовленістю). Усі запитання можна надсилати на електронні

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Кожна людина, яка навіть дуже добре володіє мовою, знає, як часто для того, щоб уникнути неточностей та непорозумінь при перекладі, доводиться ламати голову у пошуках того чи іншого еквівалента, відповідного варіанта чи конструкції і як неточне розташування слів у реченні, неправильне вживання часової чи пасивної форми, неухважність до форми артикля чи функції модального дієслова ведуть до спотворення сенсу висловлювання. В основі таких спотворень лежить явище так званої інтерференції, яка виражається у відхиленнях від граматичної норми мови, яка вивчається під впливом рідної і навпаки. Для того, щоб уникати впливу інтерференції при перекладі, необхідно співставляти граматичні явища і факти англійської мови з українською, на що й направлена основна увага пропонованого курсу. Предметом вивчення навчальної дисципліни є лексичні, граматичні, семантичні та стилістичні особливості перекладу.

2. Пререквізити курсу.

Для оптимального опанування предметом «Семантико-стилістичні аспекти перекладу» студентам необхідно вивчати наступні навчальні дисципліни: «Основи перекладознавства», «Практикум з перекладу» та мати хороші знання з граматики, семантики та стилістики англійської мови.

3. Метою викладання навчальної дисципліни є детальніше ознайомлення студентів із семантико-стилістичними аспектами перекладу і вдосконалення теоретичної бази, необхідної для успішного формування й розвитку практичних навичок перекладацької діяльності. Основними завданнями вивчення дисципліни є: - ознайомлення студентів з актуальними семантичними, стилістичними та прагматичними проблемами перекладу та з можливими шляхами їх подолання; - вивчення нормативних аспектів перекладу, принципів перекладацької стратегії та деяких прийомів перекладацької техніки; - ознайомлення студентів з особливостями перекладу текстів різних стилів у межах мовної пари «англійська – українська» та «українська – англійська».

4. Результати навчання (компетентності).

Навчальна дисципліна передбачає формування таких компетентностей: ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ФК2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних і літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ФК11. Здатність до надання консультацій щодо дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

ФК13. Здатність володіти екстралінгвальною компетентністю, тобто знаннями про побут, традиції та звичаї, економічні й географічні особливості, а також основні історичні факти німецькомовних країн.

ФК14. Здатність здійснювати письмовий та усний переклад різножанрових текстів із дотриманням лексичної, граматичної, синтаксичної і стилістичної еквівалентності та функціональної адекватності.

ФК15. Здатність володіти різними видами стратегій і методів для здійснення ефективної перекладацької діяльності та прийомами забезпечення якості перекладу (вичитування, редагування, зворотний переклад).

Програмні результати навчання:

ПРН1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН10. Знати норми державної та іноземних літературних мов та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ПРН14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН20. Усвідомлювати загальнолюдські й національні морально-духовні цінності для формування особистої відповідальної громадянської позиції і здатності діяти у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики.

ПРН21. Забезпечувати лексичну, граматичну, синтаксичну і стилістичну еквівалентність та функціональну адекватність у процесі письмового та усного перекладу різножанрових текстів.

ПРН22. Послугуватися різними видами стратегій і методів для здійснення ефективної перекладацької діяльності та прийомами забезпечення якості перекладу (вичитування, редагування, зворотний переклад).

5. Структура навчальної дисципліни.

Таблиця 2 (денна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Translation Universals: myth or reality?! Grammatical transformations in translation.	10	1	3	5	1	ДС, РЗ,Т
Тема 2. Translation of the articles and indefinite pronouns. Translation of grammatical homonyms It, One, That. Translation of Passive Voice constructions.	9	1	3	5	0	ДС, РЗ,Т
Тема 3. Translation of gerund, and gerundial constructions. Translation of neologisms and terms. Translation of poly-semantic and difficult for translation nouns and adjectives.	12	2	4	5	1	ДС, РЗ,Т
Разом за модулем 1	31	4	10	15	2	10
Змістовий модуль 2.						
Тема 4. Stylistic transformations in translation (hyperboles, epithets and periphrases). Stylistic transformations in translation (euphemisms, comparisons, pun and oxymoron)	10	2	2	5	1	ДС, РМГ
Тема 5. Translation of	19	2	2	5	1	К, ІРС

emphatic constructions.						
Тема 6. Translation of the rhetoric means. Rendering of metaphors. Translation of stereotypes, author's metaphors, and extended metaphors.	9	2	2	5	0	Т, ДС
Разом за модулем 2	29	6	6	15	2	
Види підсумкових робіт (за потреби, на розсуд викладача, кафедри)						Бал
Модульна контрольна робота МКР 1+ МКР 2						МКР 16
Всього годин / Балів	60	10	16	30	4	40

Таблиця 2а (заочна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Translation Universals: myth or reality?! Grammatical transformations in translation.	10	1	1	7	1	ДС, РЗ,Т
Тема 2. Translation of the articles and indefinite pronouns. Translation of grammatical homonyms It, One, That. Translation of Passive Voice constructions.	10	1	1	7	1	ДС, РЗ,Т
Тема 3. Translation of gerund, and gerundial constructions. Translation of neologisms and terms. Translation of poly-semantic and difficult for translation nouns and adjectives.	11	1	2	6	2	ДС, РЗ,Т
Разом за модулем 1	31	3	4	20	4	10
Змістовий модуль 2.						
Тема 4. Stylistic transformations in translation (hyperboles, epithets and periphrases). Stylistic transformations in translation (euphemisms, comparisons, pun and oxymoron)	9	1	1	6	1	ДС, РМГ
Тема 5. Translation of emphatic constructions.	9	1	1	6	1	К, ІРС
Тема 6. Translation of the rhetoric means. Rendering of metaphors. Translation of stereotypes, author's metaphors, and extended metaphors.	11	1	2	6	2	Т, ДС
Разом за модулем 2	29	3	4	18	4	
Види підсумкових робіт (за потреби, на розсуд викладача, кафедри)						Бал
Модульна контрольна робота МКР 1+ МКР 2						МКР 16

Всього годин / Балів	60	6	8	38	8	40
-----------------------------	-----------	----------	----------	-----------	----------	-----------

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Політики оцінювання

Політика викладача щодо студента (щодо відвідування занять, наприклад). Очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов’язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. На консультаціях викладача студенти мають можливість відпрацювати заняття, які було пропущено з поважних причин, а також отримати роз’яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до практичних занять і письмової роботи. Роботи (реферати, тези), які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів).

Академічна доброчесність. Базовий документ - Кодекс академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>
При виставленні рейтингового підсумкового балу обов’язково враховується оригінальність відповідей студентів, їх активність на практичних заняттях та під час наукових дискусій, неприпустимість списування, плагіату та користування техпристроями при написанні МКР.

Неформальна освіта. Під час проходження курсу визнаються результати навчання студентів отримані у неформальній освіті, з можливим перезарахуванням тем/теми змістових модулів, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми змістових модулів.

7. Підсумковий контроль

Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/11_Polozh_pro_otzin_%D0%A0%D0%B5%D0%B4_%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf

Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань і самостійної роботи (24 бали), підсумкове тестування (МКР 16 балів) та бали, отримані під час іспиту (60 балів).

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів

навчання студентів на завершальному етапі та реалізується у формі іспиту. Допуск до іспиту передбачає виконання МКР і отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 40 балів).

В оцінці знань студентів на іспиті враховується: достатність обсягу відповіді (повна, недостатньо повна, неповна); логічність викладу матеріалу; обґрунтованість власних міркувань.

Рівень знань студента за поточний і модульний контроль оцінюється в балах, фіксується у журналі після вивчення кожного змістового модуля. Підсумкова оцінка за національною шкалою заноситься в залікову відомість.

8. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всівидинавчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

9. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Зорівчак Р. П. Реалія і переклад (на матеріалі англomовних перекладів української прози). – Львів: Вид-во при Львів. держ. ун-ті, 1989. – 216 с.

2. Леся Українка у світі перекладу (вибрані переклади європейськими мовами): навч. посіб. для студентів спеціалізацій «германські мови та літератури» (англійська мова і література, німецька мова і література), «романські мови та літератури» (французька мова і література, іспанська мова і література), «слов'янські мови та літератури» (польська мова і література, російська мова і література), «прикладна лінгвістика», «українська мова та література». – К. : Кондор, 2018 (Луцьк : Вежа-Друк, 2019). – 272 с.

3. Основи перекладу : граматичні та лексичні аспекти : навчальний посібник / За ред. В. К. Шпака. – К. : Знання, 2005. – 310 с.

4. Boase-Beier J. Stylistic approaches to translation : Translation Theories Explored. – London and New York : Routledge Taylor & Francis Group, 2014. – 176 p.